

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ชีวประวัติ และการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล
ของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร

ชื่อผู้เขียน

นางสาวจันทร์เพ็ญ จันทร์แก้วแร่

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ อุดมรัตน์	สงวนศิริธรรม	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรมवल	นันท์สุภวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล	ธีรวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวดี	ซอนตะวัน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ที่ใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร โดยการสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสำรวจเอกสาร และหลักฐานต่างๆ นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ประเมินคุณค่า วิเคราะห์ จำแนกเป็นหมวดหมู่ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเหล่านั้น เพื่ออธิบายการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาลของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร ผลของการศึกษา พบว่า

1. แนวความคิดเกี่ยวกับผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล และการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร มีความสัมพันธ์กัน โดยที่ท่านมีแนวความคิดชัดเจนถึงคุณลักษณะและความสำคัญของผู้นำด้านการศึกษาพยาบาลที่มีต่อการพัฒนาสู่วิชาชีพการ

พยาบาลในระดับสากล โดยที่ผู้นำด้านการศึกษาพยาบาลจะต้องเป็นนักการศึกษาที่รอบรู้ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ร่วมกับมีพฤติกรรมแสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีและยั่งยืนกับผู้อื่น และแนวความคิดดังกล่าว จะเห็นได้อย่างชัดเจนในวิถีการปฏิบัติของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร กล่าวคือ ท่านได้พัฒนาตนเองสู่ภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล ด้วยความมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและความสามารถทางวิชาการของท่านมีผลในด้านของการเป็นนักการศึกษาและครูที่ดี ร่วมพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของวิชาชีพ และในระยะเวลาที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษานพยาบาล ท่านได้นำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหารโดยไม่คิดกับตำแหน่ง โดยที่รองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร มีความเชื่อในความเป็นผู้นำของตนเองที่เกิดจากอำนาจเชี่ยวชาญ และการมีอำนาจอ้างอิงในตนเอง

2. วิธีการแสวงหาความรู้ และการฝึกฝนตนเอง เพื่อพัฒนาสู่ภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร เริ่มจากความปรารถนาที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นผู้รอบรู้ ท่านจึงเริ่มต้นด้วยการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ร่วมกับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นในต่างประเทศ วิธีการที่ท่านใช้ในการเรียนรู้ตลอดมา คือ การอ่าน การฟัง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการคิดวิเคราะห์เพื่อสร้างองค์ความรู้ และการถ่ายทอดให้ผู้อื่น และที่สำคัญ คือ ท่านมีความมุ่งมั่นอดทน ขยัน หมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ที่จะพัฒนาตนเองผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. บริบททางสังคม วัฒนธรรม มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษาพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ละออ หุตางกูร กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ดีและอบอุ่นในสังคมพุทธศาสนาในปฐมวัย จนถึงการศึกษาพยาบาลที่ท่านเริ่มผูกพันในวิชาชีพตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาลระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ต้องมีการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพการพยาบาลอย่างเต็มที่ ได้ร่วมมีส่วนในการสร้างอุปนิสัยพื้นฐานที่ดีให้ท่านเป็นผู้ใฝ่ศึกษา มีความรับผิดชอบสูง รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีคุณธรรม ประสบการณ์จากวิชาชีพการพยาบาลทำให้ท่านเห็นว่า วิชาชีพการพยาบาล และการศึกษานพยาบาลไทยอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องการการปรับปรุงให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศ ซึ่งการจะทำให้สำเร็จได้ต้องอาศัยผู้นำด้านการศึกษานพยาบาลที่มีความสามารถสูง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ท่านพยายามพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองและการศึกษาต่อยังต่างประเทศ ประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากสถาบันการศึกษานพยาบาล 4 แห่ง ก็มีส่วนสำคัญในการสร้างวิสัยทัศน์ และเป็นแรงคลใจให้ท่านมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ในการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศึกษานพยาบาลของตนเอง เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพเป็นสำคัญ

Thesis Title Biography and Leadership Development in Nursing Education of Associate Professor La-aw Hutangkura

Author Miss Chanpen Chankaewrae

M.N.S. Nursing Administration

Examining Committee

Assoc. Prof. Udomrat	Sangounsiritham	Chairman
Asst. Prof. Raymoul	Nantsupawat	Member
Asst. Prof. Naruemoi	Teerawat	Member
Asst. Prof. Dr. Ratanawadee	Chontawan	Member
Asst. Prof. Dr. Chawapompan	Chanprasit	Member

Abstract

The purpose of this descriptive research was to study the leadership development in nursing education of Associate Professor La-aw Hutangkura. The case study design and historical approach were employed. Data were collected using in-depth interview with Associate Professor La-aw Hutangkura together with interviewing the relevant persons and analyzing various documents. Obtained data were confirmed reliability and appraisal and later were analyzed and developed the association of such data. The major results were as follows.

1. Associate Professor La-aw Hutangkura's concept of leadership in nursing education and that of development of leadership in nursing education were related. Her view point regarding attributes and significance of leaders in nursing education was that a leader in nursing education is

important for the development of nursing profession into international level. She believed that a nurse leader must be well-educated, be able to convey knowledge, had emotional maturity, had appropriate social behaviors, and build up good relationship with other people. Her ideas reflecting a broad vision and being a nurse scholar could be seen clearly in her life. That is Associate Professor La-aw Hutangkura had developed herself toward leadership in nursing educator, excellent teacher, and also participated in developing nursing personnel to be realized the value of nursing profession. During the period of being the administrator in schools of nursing, Associate Professor La-aw Hutangkura did not adhere to the position but employed democratic principles with her subordinates. She truly believed that her leadership arose from being both expert and referent power.

2. The means in developing leadership development in nursing education of Associate Professor La-aw Hutangkura began from the desire to develop herself to be a scholar. She initiated self-learning together with studying for higher level of education in a foreign country. The means that she always used to improve herself were reading, listening, exchanging ideas with the others, and analyzing to create knowledge and convey it to other people. Most importantly she had commitment, perseverance, and never gave up. She also believed in human potential in self-developing through life-long studying.

3. Sociocultural context played an important role in developing nursing leadership of Associate Professor La-aw Hutangkura. She was socialized in a warm and good family including Buddhism society during childhood period until she engaged in nursing profession. During the second World War, she fully participated in the profession which made her felt attached with nursing. These were the foundations of her good habits including being a learner, being accountable, being able to think critically and being virtuous. Professional experience prompted her to realize the need to improve nursing profession and nursing education in Thailand in order to meet an international standard. To achieve the goal it was needed to have nurse leaders in nursing education who had high competency. She then attempted to develop herself to be a scholar by self-learning and studying abroad. Experience in working with four schools of nursings also enhanced her good vision and became an inspiration that led to her leadership in nursing education aiming at developing nursing profession.